

SETKÁVÁNÍ



Ročník IX

leden 2007

číslo

1

BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

úvodník

V prvním čísle našeho nového ročníku čtenář jistě zaznamenal leckterou změnu: výraznější barvu, jiný typ kresby na obálce, drobné rozdíly v záhlaví několika rubrik. Obsahově se brněnský evangelický měsíčník od zažitého schématu výrazněji neodchyluje – přesto možno zmínit něco málo novinek:

Titulní obrázek nám letos bude avizovat vždy jeden z příběhů knihy Skutků apoštolských, na něž uvnitř časopisu naváže biblická úvaha. Poněvadž půjde o volný výběr z látky probírané v Nedělní škole, soudíme, že ilustrace Jindry Hubkové z knihy vydané nedávno Českou biblickou společností něco napoví i našim dětem.

V každém čísle budeme nacházet také článek přibližující život a situaci některého ze 23 sborů brněnského seniorátu. Všechny je asi zná sotvakdo – zde tedy je nabídka dovědět se víc zejména o těch mimobrněnských.

Ke sborům Brno I a Brno II, které jsou původními editory Setkávání (od roku 1998/1999), se v poslední době připojili další přispěvatelé – sestry a bratři ze Židenic a Husovic. Využívají tohoto prostoru nestejnou mírou, jejich účast však je pravidelná a velmi přínosná. Jeden z těchto sborů letos rozšíří svými zprávami i stálou rubriku „Ze staršovstva“.

V přípravných úvahách jsme se rozhodli nahradit titul stránky „Společenská kronika“ prostším „Lidé ve sboru“. Naznačí to, že připomínat to které životní jubileum nebo poslední rozloučení, stejně jako událost křtu, konfirmace, požehnání sňatku atd., není věcí pouhého bontonu či jen „členského“, statistického záznamu, ale věcí opravdové vnitřní účasti (i přímly) celého společenství.

A zmíněná strana, vždy plná aktuálních jmen, bude završena tzv. kolektou, krátkou klasickou modlitbou vážící se k církevnímu roku, a tedy k Božímu dílu spasení. Pojmeme kolekta (=„shrnutí“, z lat.) se označují výrazově úsporné liturgické modlitby předreformačního původu, zakončující a shrnující vstupní část služeb Božích před čtením Písma. Běžně se s nimi setkáváme nejen v římské, ale i v luterské a anglikánské tradici. Jejich stavba vždy dodržuje přesný řád:

- slavnostní oslovení Hospodina s reminiscencí jeho skutků,
- prosba vycházející z biblických textů jednotlivých nedělí nebo svátků,
- christologický závěr, např. „Skrze našeho Pána Ježíše Krista...“ apod.

Vedle modliteb na vnitřní straně obálky Setkávání (vlevo od úvodníku), pocházejících většinou od soudobých pisatelů a formulovaných velice volně, bude tak v kolektách, těchto krystalicky čirých starobylých textech, zřejmá kontinuita s dávnou modlitební zkušeností církve.

Ostatně téma modlitby je pro závěr prvního úvodníku v novém roce víc než příhodné. Ne náhodou jsme počátkem ledna zváni k večerům aliančního modlitebního týdne - a ke konci měsíce opět do ekumenického společenství oktávu modliteb za jednotu křesťanskou. Toužíme svěřit rok 2007 s jeho nadějemi i úzkostmi do rukou toho, jenž je všemohoucí ve své vykupitelské lásce.

Ctirad Novák

zaujalo nás

K novoročnímu přání, jež jsem obdržel od jednoho z našich přátel, bylo připojeno několik moudrých myšlenek, o něž bych se s Vámi rád podělil:

„Když se v modlitbě váhavě a zmateně blížíme k Bohu, Bůh už nám v té chvíli mnohem rychleji spěchá vstříc.“

„Lépe je modlit se než se bát, že to neumím a nemodlit se vůbec. Neboj se, on si Bůh to tvé koktání přebere.“

„Bůh není jen *můj* Bůh. Je to *naš* Otec! Proto ke každé modlitbě patří také *přímly* za druhé.“

„Modlitba nedělá člověka nečinným, naopak násobí jeho aktivitu.“

„Kdo tluče na Boží dveře, nechce hlavou prorazit zed.“

A nakonec Lutherovo slovo: „Jestliže jsme se modlili a nestane se, co jsme chtěli, pak se dozajista stane to, co je pro nás lepší.“

Ctirad Novák

Občas člověka něco potěší. Po prosincových nešporech v Červeném kostele poděkovala členka „nešporové“ skupiny sestra Věra Dadáková krátkým e-mailem interpretům z Třebíče a obratem tu byla tato milá odpověď: Moc děkuji za krásný e-mail, přečtu ho všem zpěvákům. I nám se v Červeném kostele moc dobře zpívalo, atmosféra byla naprosto úžasná a velmi oslovující bylo duchovní slovo. Pozdravujte všechny v Diakonii. Přejeme požehnaný advent a těšíme se někdy na shledání. Karel Tomek, Třebíč.
Ludmila Marková

„Maminko, já vím, jak je to s Mikulášem a čertem“, pravil chlapeček asi pětiletý v poodečer v trolejbusu. Maminka pozorně naslouchala, a tudíž pokračoval: „Oni doopravdy jsou, ale nechce se jim nikam chodit, a tak to za ně musí dělat lidi.“ Zalitoval jsem, že musím vystoupit a nestačím si už chlapce prohlédnout a zapamatovat. I na jméno bych se třeba přeptal. Roste nám kdesi nedaleko geniální religionista. Určitě ještě překvapí dalšími pracemi v oboru a jednou bude slavný. Výsledky jeho dosavadního výzkumu se tentokrát v prosinci zase bez výjimky potvrdily v praxi. (Nebo se snad někomu podařilo prokázat, že Mikuláš a čert nejsou doopravdy?)
Jaroslav Vítek

Monika Žárská: Slyšela jsem nedávno názor, že přímlyvné modlitby jsou zbytečná záležitost. Hospodin je vševědoucí a nemá přece smysl ho nutit, aby se něčemu speciálně věnoval. Proč ho o něčem zvlášť informovat? Já ale nevím, co bych si bez přímlyvných modliteb počala.

Svatopluk Karásek: Já musím říct, že s tím mám taky trochu potíže. Možná to bylo někdy trochu i cítit u Salvátora, když jsem měl přímlyvné modlitby. Několikrát jsem to dal najevo tak, že jsem formuloval třeba: Bože, prosím tě, zastaň se vězňů, a ty nám odpovídáš, tak se jich konečně zastaňte – Prosíme tě, abys myslél na nemocné a ty nám odpovídáš, tak konečně jděte k těm nemocným.“ A je známé i to Rádlovo, že modlitba bez činu je vlastně rouháním: nesluší se prosit o něco, co můžeš udělat sám. Na druhou stranu, když jsem sám byl ve vězení, cítil jsem, že se za mě lidi přímlyouvají, a byla to taková vnitřní síla. Přímlyvná modlitba má cenu i pro člověka, který ji formuluje a přemýšlí si přitom, co je důležité. Myslím, že Hospodin to vidí a je ještě víc než my a může víc, než my můžeme, takže počítám s nějakou možností, o které já nemám přehled.

Z rozhovoru v časopise Protestant č. 9/2006 vybral Jiří Gruber

příběh církve

Život v novém společenství

Všichni, kteří uvěřili, byli pospolu a měli všechno společné. Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem podle toho, jak kdo potřeboval. Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. Chválili Boha a byli všemu lidu milí. A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolal ke spáse. Také Josef, kterého apoštolové nazvali Barnabáš – to znamená „syn útěchy“ – levita původem z Kypru, měl pole, prodal je, a peníze přinesl a položil před apoštoly. Mezi lidem se rukama apoštolů dalo mnoho znamení a divů.
Skutky apoštolů 2,44-47;4,36n.5,12.

Byli pospolu. Jeruzalémská církev tehdy na začátku se v mnoha věcech a událostech stala vzorem pro všechna křesťanská společenství od té doby v průběhu času až do dneška.

Být pospolu bylo pro jeruzalémské křesťany zřetelně velmi důležité – zdá se, že to zastínilo i ty hodnoty, které jindy samozřejmě stojí vždy na vrcholu žebříčku. Každý kupříkladu ví, že dbát na vlastní majetek je nutné. Ale na počátku církve k tomu přistoupili odjinud. Dbát na to, aby ve společenství církve nebylo nuzných lidí, bylo tenkrát jeruzalémským následovníkům Pána Ježíše víc než nutné.

Je patrné, že vyhledávali jedni druhé, aby se mohli setkat k tomu nejlepšímu, co mohli dělat společně. Nejprve je mezi společnými činnostmi uvedena účast na chrámové bohoslužbě.

Vlastně by nás to mělo překvapit. Chrám, v němž se setkávali, totiž nebyl žádný z křesťanských kostelů. Byl to chrám v Jeruzalémě ve třicátých letech 1. století, tj. světové středisko židovské bohoslužby. Bylo to místo, o němž Izrael a po něm Židé vyznávali, že si je Hospodin vybral, aby tam přebývalo jeho jméno. Církve začínala v židovském prostředí. Odtud vzešla.

Ale už tehdy na samém začátku to nebyla jenom jakási odnož v židovském náboženství. Zároveň s chrámem měly velikou důležitost domy, ve kterých se mohli shromažďovat. A v těch shromážděních měl pozoruhodně samozřejmě místo úkon, který v jejich prostředí představoval neobvyklou, velmi neobvyklou slavnost. Ono „lámání chleba“, jemuž se věnovali při setkávání v domech, možná spojovalo běžné jídlo k nasycení se slavností svaté večeře Páně. Lámali chléb, neboť to pro ně ustanovil Pán Ježíš, když vzal chléb, vzdal díky a lámal jej. Byla to nová slavnost, při níž se setkávali u stolu, a ten stůl byl Kristův. Ukazovalo se v ní, že zde uprostřed starého společenství vzniklo a utváří se nové.

Zdá se ovšem, že navenek nejnapadnější na nejmladší církvi bylo právě ono nové soužití. Lidé vyznávající Pána Ježíše byli ochotni vzdát se ve prospěch bratrů a sester mnoha věcí – a když tak jednali, měli z toho radost. Žili jedni pro druhé a těšilo je to. Jednali nesobecky a vstřícně, a dávali najevo, že je to životní zisk. A tento přístup lidí, které těší, k čemu jsou Kristem povoláni, jim získával nové a nové příznivce. Církev rostla pokaždé, když lidé poznávali, že být s Kristem je radostné a nadějně. Tehdy v Jeruzalémě na začátku rostla každým dnem.

Jaroslav Vítek

bylo

Sborové odpoledne 26. 11. v Brně I

Hostem pozdně listopadového sborového odpoledne, které se konalo 26. 11. na Opletalově ulici, byl farář Daniel Heller z Pržna na Vsetínsku, tématem byla problematika postižených lidí v naší církvi.

Daniel Heller je členem poradního odboru pro práci s lidmi s postižením a dlouho se podílel na pořádání letních táborů v Bělči, které jsou určeny handicapovaným dětem i jejich rodinám. Zkušenosti z těchto společných zážitků přenáší do svého působení ve zmíněném odboru.

A hned v úvodu uvažoval o slově „postižený“, neboť evokuje akt, při němž někdo někoho postihl – obvykle někdo mocný. Ve starověku bylo fyzické i duševní postižení vnímáno jako trest za nějaká provinění, ale Ježíš odmítl postižení jako trest nebo nemilost. Je těžké najít termín, který by nezaujatě vystihl podstatu věci a byl politicky korektní, mezi odborníky bývá užíván termín „lidé s handicapem“. Kromě hledání vhodné formy musíme se ale důkladně zabývat hledáním vhodného obsahu, jinak jsou nám sebekorektnější fráze k ničemu.

Naše církve realizuje politiku práce s postiženými lidmi prostřednictvím středisek Diakonie, což jsou pracoviště poskytující sociální služby na vysoké úrovni. V tomto ohledu můžeme být hrdí na to, jak jsou jednotlivá střediska ceněna a hodnocena. V každém sboru ale žije různý počet lidí s handicapem, kteří se mohou – nebo nemohou – zapojit do sborového života, touží po přátelích, společných aktivitách a prožitcích. Záleží nejen na úrovni sociálních služeb, ale hlavně na tom, jakým způsobem jsou tito jiní lidé v církvi akceptováni a vtahováni do jednotlivých společenství.

Hlavním smyslem práce s postiženými (když už se ten odbor tak nešťastně jmenuje) není práce, ani péče, ale vztah k postiženým a život s nimi. Lidé, jakkoliv jinací, jsou především našimi bližními, a ve všech potřebných, které v životě potkáme, nacházíme Krista, toužícího nejen po chlebu a plášti z našich rukou, ale také po přátelství a důvěře.

Budování vztahu s handicapovaným člověkem má svá úskalí, o nichž se Daniel Heller zmínil v několika ilustracích. Nejdřív je třeba připustit, že svět kolem nás může být vnímán a prožíván naprosto odlišně od toho, jak jej vnímáme a prožíváme my. Neznamená to lépe nebo hůř, prostě jinak. V okamžiku, kdy připustíme tuhle jinou optiku, uvidíme věci, které by nám v zajetí konvencí zůstaly skryty. Tak se nám vztah s postiženým člověkem stává zdrojem inspirace a obohacení, a přicházíme zvolna na to, že i my, nebo možná zejména my budeme takovým vztahem budování a obdarování.

Dalším krokem v rozvoji vztahu je opustit svoje představy o tom, co je pro takového člověka nejlepší. Nejlepší pro něj totiž je moci se rozhodnout sám. Každý člověk je nadán svobodou a svobodné rozhodování s sebou přináší růst lidské důstojnosti. Nemá smysl snažit se o to, aby ten jiný, odlišný člověk žil podle našich měřítek.

Důležitá je také naše motivace, se kterou do vztahu vstupujeme. Je-li naším motivem soucit, nebo jednostranná, byť dobře míněná snaha pomoci tomu, kdo je na tom podle našeho názoru hůř než my, zatěžujeme vztah věcným břemenem, které mu nemůže prospět. Naopak připustíme-li, že každé postižení je jenom příhrádka, kterou si lidé vytvořili, aby měli svět přehlednější, brzy zjistíme, že stejně jako zdraví lidé mají i postižení svá obdarování, charismata, talenty, špatné nálady a svébytné charaktery.

Další oblastí, ve které se můžeme setkávat s handicapovanými na stejné úrovni, je duchovní život. Prožitek víry je individuální a plnohodnotný i ve své odlišnosti, a my se můžeme nechat těmito odlišnostmi inspirovat a proměňovat.

Touto myšlenkou se řídí hnutí Víra a světlo, o kterém v průběhu odpoledne Daniel Heller také vyprávěl. Toto mezidenominační hnutí vzniklo v sedmdesátých letech ve Francii, odkud se rozšířilo do celé Evropy. Členy jednotlivých společenství, která jsou do hnutí zapojena, se stávají lidé s handicapem, jejich rodiny, přátelé, známí a lidé, kteří se chtějí jejich přáteli stát. Společně pak prožívají obyčejné věci, doprovázejí se do školy, tráví spolu volný čas, jezdí na víkendy a letní tábory, ale také se spolu modlí a naplňují společně svůj duchovní život. Členem jednotlivých společenství je i kněz a celé společenství pak naplňuje znaky komunity, která rozbíjí izolaci rodiny s postiženým dítětem nebo dospělým. Dospělý člověk s handicapem nachází pak ve svém společenství oporu při hledání své samostatnosti, chráněného bydlení a zaměstnání. Mladí lidé, kteří se do hnutí Víry a světlo zapojují, mají možnost strávit několik let jako osobní asistenti svých přátel, a nová zodpovědnost a nový úhel pohledu je jim potom vzácnou zkušeností při hledání vlastního místa na světě.

Z celého HELLEROVA vystoupení, které se moc dobře poslouchalo, protože bylo prostoupeno osobní zkušeností a zaujetím, považuji za nejdůležitější jeho zkušenost, že život s handicapem je alternativou k ideologii výkonu. Od člověka s tělesným nebo psychickým handicapem neočekáváme, že bude podávat výkony, a radujeme se spolu s ním i z maličkých úspěchů, pokroků a zdolaných bariér. Od člověka s handicapem se učíme, co má opravdu v životě cenu, co je smysluplné a hodnotné. Učíme se přijímat člověka takového, jaký je, nikoliv přijímat ho, až bude takový, jakého si jej přejeme mít. Učíme se, že co je důležité, je očím neviditelné, a že kdo přijme Krista ve všech těch odlišných lidech, bude umět přijmout i sebe sama.

Douška:

O tom, že nás Bůh učí přijímat člověka takového, jaký je, se přesvědčuji denně už jedenáct let. Lépe řečeno přesvědčuje mě náš syn Matěj, který vnáší do našeho života mnoho odlišností a nových úhlů pohledu. Po vystoupení faráře Daniela HELLERA při sborovém odpoledni jsem si uvědomila, co pro můj život ve sboru bylo v posledních letech nejdůležitější - právě to, jak se přátelé ve sboru postavili k našemu synovi, jak se k němu chovali, jak ho akceptovali a přijali. Možná v celocírkevním měřítku je třeba rozšířit rozměr práce s postiženými, ale my jsme svoji soukromou odnož Víry a světla našli mezi přáteli ve sboru. Společné víkendy, dovolené, oslavy narozenin, hlídání dětí, uši nastavené k slyšení mých

rodičovských stesků, kapesník podaný, když už mi tekly slzy - to všechno je přijetí. Náš syn má ve sboru kamarády, s nimi společné vzpomínky, chodí do skautského oddílu a mezi sborovou mládeží jsme našli i osobního asistenta. Matěj se nechal ve sboru pokřtít, obklopen svými přáteli, a nalézá v něm bezpečné prostředí, kde může být sám sebou. Myslím, že tohle znamená domov.

Petra Michalová

Čtvrté zasedání 38. seniorátního konventu

V sobotu 25. listopadu se konalo poslední řádné zasedání konventu brněnského seniorátu, který se již tradičně schází v Blahoslavově domě. Sluší se poděkovat druhému brněnskému sboru, že se s takovou samozřejmostí každý rok ujímá svého hostitelského úkolu.

V první části konventu byli zvoleni delegáti a náhradníci na zasedání synodu. Z řad farářů byli zvoleni bratr farář Ondřej Titěra a bratr farář Jiří Gruber, z presbyterů bratři Miroslav Maňák z Brna-Židenic a Miloš Dědič ze sboru ve Veselí. Náhradníky z řad farářů se stali sestra farářka Jarmila Řezníčková a bratr farář Marek Zikmund. Z presbyterů byli zvoleni za náhradníky bratři Petr Zajíc z Klobouk a Blahoslav Šimek z Brna I.

V další části schválil konvent navrhované změny církevního zřízení a uložil synodní radě, aby zahájila jednání o těchto změnách, které se týkají kazatelů, jáhnů a ordinovaných presbyterů.

Ústředním tématem konventu bylo „Vzdělávání v CČE“ a nad ním se zamýšlel bratr farář Lubomír Kabíček. Ve svém zamyšlení vyzdvihl několik důležitých momentů. Vycházel z myšlenek apoštola Pavla a zdůraznil, že vzdělávání se nemůže omezit jenom na získání vědomostí o Bibli (to je jenom základ), ale vzdělávání pak musí být viditelné v našem evangelijním působení na okolí. Musíme se vzdělávat vzájemně a všichni. Měli bychom být otevření a nevytvářet uzavřenou, výlučnou společnost. Odmítl myšlenku, že budujeme Království Boží, protože to si buduje Bůh sám. My můžeme vytvářet pouze církve, ve které se navzájem posilujeme ve víře.

Odpolední program byl zahájen schválením návrhu farního sboru Boskovice, aby seniorátní výbor zorganizoval pravidelná setkání kurátorů našeho seniorátu se vzdělávacím programem a výměnou zkušeností.

Podstatnou a důležitou část odpoledního jednání přinesl návrh bratra faráře Jiřího Grubera, který se týkal změn Řádu diakonické služby. Po rozsáhlé a věcné diskusi na toto téma, která se opírala o zásady presbyterně-synodního zřízení, konvent návrh schválil v následujícím znění: „Synod ukládá synodní radě, aby ve spolupráci s dozorcí radou Diakonie CČE připravila změnu Řádu diakonické práce, která by posílila pravomoc spolupracujících sborů. Důležité je upravit Řád diakonické práce tak, aby zástupci jmenovaní místním sborem mohli spolurozhodovat o základním směřování střediska a aby církve měla opět nástroje, jak dění ve střediscích ovlivnit.“

Kurzy Alfa – podzim 2006

Především musím říci, že jsme je začínali s řadou otázek a výhrad. Ačkoli v jiných církvích se tyto večery osvědčily, v naší českobratrské tradici je to něco neobvyklého a pro někoho možná i cizího. Však také staršovstvo konání kurzů málem neschválilo. Rozhodl jediný hlas.

I když jsme vše pečlivě zvažovali a připravovali, vstupovali jsme na neznámou půdu. Na celkové hodnocení je sice ještě brzo, ale spolu s řadou ostatních jsem přesvědčen, že jsme udělali dobře. Pro náš sbor to byla velká výzva, kterou jsme přijali a uskutečnili.

Jeden z největších kladů vidím v tom, že se ve sboru dala dohromady skupina asi 30 ochotných bratří a sester, kteří si celou věc vzali na starost. Byli mezi nimi ti, kteří nechybí takřka u žádné sborové práce, ale větší část tvořili lidé, kteří se dosud do sborové činnosti nezapojovali. S mnohými jsme se tak lépe poznali právě při těchto kurzech, včetně těch, kteří byli v našem sboru nedávno pokřtěni.

Vyplatila se také poměrně pečlivá příprava. Začali jsme se scházet půl roku předem. Přednášky, které jsem připravoval, prošly dvojím ohnům kritiky. Musel jsem vynechat mnohá církevní kliše, zkrátit jejich délku atd. Na první večer jsme měli čtrnáct dnů předem generálku se vším všudy, která odhalila mnohé drobné nedostatky. Každý dostal konkrétní úkol. Každý měl za sebe náhradu, kdyby některý večer nemohl.

Všichni jsme při tom jasně viděli, že se jeden bez druhého neobejdeme. Důležití nebyli jen ti, co hovořili u stolu a připravovali večeri, ale i ti, co prostírali, obsluhovali, uklízeli nebo hlídali šatnu. Ale samozřejmě i ti, kteří včas předali pozvánku do pravých rukou.

Každému večeru předcházela modlitební příprava v soukromí, ale i společná modlitba za každý večer těsně před jeho zahájením. Musím říci, že teprve při těchto modlitbách z nás spadla nervozita, kterou jsme zvláště zpočátku mívali. Mohlo se přece také stát, že nikdo z hostů nepřijde a my si budeme povídat u stolů sami se sebou! Ale každý večer přicházeli milí a zajímaví lidé. Mnozí se svými osobními problémy, jiní s otázkami, další s opatrnostmi, někteří jen tak na zkoušku. Ale díky Pánu Bohu za každého z nich. Každý nás něčím obohatil.

Ukázalo se, že největší odezvu měla osobní pozvání. Ale přišli i lidé, kteří pozvánku zahlédli na poslední chvíli za oknem naší kanceláře. Naši hosté byli velmi různorodí. Věkově i názorově. Někteří byli již věřící a chtěli si některé věci pouze ujasnit. Jiní zůstali programově nevěřící, ale přesto je biblické svědectví zaujalo, a ukázalo se, že v mnohém jsme si blízko. Někteří přicházeli možná jen proto, aby nebyli večer sami. Ale právě proto jsme přece otevřeli dveře našeho sborového domu. Chtěli jsme nabídnout přátelství a zájem každému, kdo o to stojí. Hlavním cílem kurzů Alfa není přesvědčovat, ale naslouchat a být spolu.

S neskrývanou radostí jsem sledoval, jak skvěle se nám pro tuto akci hodí naše právě dobudované sborové prostory. Přiznám se, že během oprav jsem mezi cihlami a traverzami někdy zapochyboval, zda tyto prostory vůbec využijeme. Nyní se však ukázalo, že máme technické podmínky pro pořádání takových kurzů téměř ideální.

Největší problém nám paradoxně způsobili bratři a sestry, kteří se přišli podívat a domnívali se, že jde o běžnou sborovou akci. Divili se, že sedí vedle člověka, který nikdy nebyl v kostele. Chtěli si popovídat se svými známými a nechápali, že tentokrát jsme tu pro druhé a ne pro sebe. Snad se nám podařilo jim to taktně vysvětlit.

Pro mě osobně bylo během průběhu celého kurzu nejkrásnější vědomí, že jsme součástí týmu. Řadu předchozích let jsem vedl malé skupinky těch, kteří se připravovali ke křtu či vstupu do sboru. Byly to krásné večery a rozhovory. Ale jejich slabinou bylo, že účastníci při nich poznali pouze faráře, ale nikoho ze sboru. Bylo pak obtížné a někdy nemožné najít jim ve sboru přátele a někoho, kdo by si jich všiml. Toto nyní odpadlo a naši hosté, když nic jiného, budou znát z našeho sboru nejmíň deset až patnáct lidí, s kterými si budou mít o čem popovídat.

Otázku, co bude dál, nechávám úmyslně nakonec. Kurz skončil 15. prosince a všechny hosty, kterých se vystřídalo asi třicet, jsme pozvali na pokračování těchto večerů. Kurz Beta začne 15. ledna a bude probíhat do velikonoce. Nebudeme se už při nich dělit na jednotlivé stoly ani na hosty a domácí. Společně budeme číst bibli a probírat témata, na která dosud nebyl čas. A společně se budeme také modlit a zpívat. Jaké to všechno přinese ovoce a jak dokážeme to, co mezi námi Bůh vykonal, zúročit, ukáže teprve budoucnost. Jsme však připraveni opakovat tento kurz na podzim letošního roku v rámci celobrněnské akce VIZE 2007.

Jiří Gruber

Na závěr několik hlasů z přípravného týmu:

Zdeněk: Z pohledu řadového člena bez organizačních povinností to bylo velmi příjemné. Moc díky všem, co na sebe brali tíhu větších i drobných rozhodnutí v celém průběhu. S tím souvisí i velké díky a obdiv všem z kuchyně, zvládnout takto nepředvídatelnou situaci s takovým klidem a nadhledem, klobouk dolů. Také si myslím, že to bylo opravdu přínosné pro dost lidí, co se zastavili, ať už přišli vícekrát či nikoli. Neviděli sice anděly vystupovat a sestupovat, ale viděli lidi, co s radostí dělají křesťanskou práci, a to je úžasný.

Gábina: Kladně mně překvapil hladký a bezproblémový průběh celé Alfy. A hlavně, že se vůbec mohl začít konat!

Radka: Je krásné, že se člověk může zapojit do takovéto akce a být u toho, když si Pán Bůh přivádí lidi k sobě. Jsem evangeličkou teprve velmi krátce (křest 4.6.2006), a tak jsem ve sboru znala jen pár lidí. Díky Alfě jsem mohla poznat mnoho dalších bratří a sester, a to nejen povrchně, ale opravdu se s nimi spřátelit. Od začátku jsem vnímala, že Alfu provází velmi silné požehnání. Někoho jsem pozvala a on šel. Přednášky mluvily o věcech, které mě tížily. Rozhovory probíhaly lépe, než jsem čekala. Naš Alfa tým obsahuje většinu lidí s technickým vzděláním. Očekávala jsem samé humanitní osobnosti. A pak že víra a racionální přístup se vylučují.

David: Jsem moc rád, že jsou v našem sboru lidé, kteří jsou ochotni "investovat" do tak náročných záležitostí, jako je Alfa. Myslím, že nikdo nemá času nazbyt!

Kateřina: Překvapilo mě množství hostů, několikrát byl sál úplně plný. Kladně vidím práci stolařů, protože díky jejich trpělivosti a daru naslouchání řada hostů přichází takřka pravidelně. Na nových příchozích nevidím nic negativního, naopak. Chci pochválit práci kuchařské skupiny, vždycky připravili skvělé a chutné jídlo. Pro mě osobně jsou kurzy velkým přínosem. Poznala jsem tu řadu zajímavých a milých lidí, které jsem do září jen potkávala v kostele.

Petra: Myslím, že jsme se mnohému naučili a příště bychom to mohli dělat lépe. Bylo by škoda takovou aktivitu ukončit. Myslím, že je super, že se nás dalo tolik dohromady, jsem ráda, že jsem takto mohla blíže poznat některé z Vás, které třeba jinak „jen“ potkávám v kostele. Otázkou však zůstává, co s těmi, kteří budou mít o nějaké společenství, modlitební setkání, zájem ... Máme jim co nabídnout?

Jarek: Kurzy Alfa překvapily především vytrvalostí návštěvníků. Po deseti setkáních je to zjevné. Také sehnal jsem tým. Připadá mi, jako by kurzy Alfa běžely ve sboru již několik let. Jsem překvapen samozřejmostí a nenuceností všech činností. Operativnost při řešení bytí jen náznakem problému. Každá nepřítomnost je nahrazena pro mne až s neuvěřitelnou „lehkostí“. Je z toho cítit nasazení, které do svých „rolí“ vkládají všichni členové týmu. Proto se snažím nechybět. Vytváření společenství nejen mezi organizátory. Každý rozhovor je sblížujícím faktorem mezi účastníky u stolu. Vnímám i svoji odpovědnost ve svědectví a pomoci. Někteří příchozí přišli ze zvědavosti, jiní z vypočítavosti (večeře), jiní z důvodu opravdového hledání. Ale Duch Boží věje kam chce a jak chce, a tak naše spoluúčast při tomto díle může být novým začátkem pro mnohé, i pro nás. Hovory u stolů se možná vždy neodržely striktně tématu, ale důležitý je právě ten rozhovor a naslouchání.

Nejtěžší bylo překonat vlastní bázeň. Je to výrazně jiný pocit než při hovorech s věřícími, kteří jsou v podstatě „naladěni na stejnou vlnu“. Oslovila mne především důvěra, s kterou jsem byl pozván na zahajovací schůzku. Vždy jsem měl divné pocity při náhodných osloveních na ulici členy jiných církví; dával jsem hned najevo svoji příslušnost k naší církvi. Asi prostředí našeho sborového sálu mi pomáhá, abych byl „doma“.

Pavla: Samotná podstata Alfy je pro mne i pro hosty mnou pozvané příjemná díky její volnosti a nenásilnosti. Něco jako: " Přijďte si poslechnout a popovídat a časem sami poznáte, je-li vám v tomhle společenství dobře...". Překvapilo mě spektrum příchozích a jejich obměna, hlavně po dobu prvních čtyř setkání u našeho stolu. Sobotní výjezd byl pro mě osobně neuvěřitelně přínosný a uklidňující (srovnalo se mi pár myšlenek) Bylo to pro mě o SPOLEČENSTVÍ a lásce k bližnímu, moc jsem to potřebovala. Jen mi bylo líto, že jelo tak málo hostů.

naše sbory

Na besedě v Silůvkách

V redakční radě jsme se dohodli, že vás, milé čtenáře, seznámíme postupně s několika sbory našeho seniorátu. Ten nejbližší je v Silůvkách. A tak jsem se sešla na tamní faře se sestrami Jakšovou a Badinovou a při dobrém ovocném čaji, který připravila hostitelka Martina Kadlecová, jsme povídaly o minulosti, současnosti a také o budoucnosti silůveckého sboru. Díky jejich pomoci a díky Kronice sboru mohlo vzniknout to, co vám nyní předávám.

Začnu současností: Silůvky leží 19 km od Brna a pohodlně se sem dá dojet vlakem. Sbor má asi 138 členů, průměrná účast na bohoslužbách je 22. Modlitebna z r. 1930 leží uprostřed poměrně velké zahrady a hned vedle je fara, kterou obývá rodina Kadlecova. Díky tomu má sbor dobré a jisté zázemí po té praktické stránce. Řekla bych, že má hospodáře. O programu ve sboru se dozvíte z přehledné a vkusně vedené vývěsky u branky do zahrady. Bohoslužby začínají v 8.30 a v současnosti se zde na kazatelně střídá celá řada kazatelů, za které jsou silůvečtí velmi vděční. Podle jejich slov cítí zastání a podporu ze strany brněnských sborů, prostě že nejsou na všecko sami. Od roku 1993 je totiž sbor administrován ze sboru Brno I. Po br. Pavlu Kalusovi je již deset let administrátorkou sestra Olga Tydlitátová. Ta zde také káže nejčastěji, častým hostem na kazatelně je také Jiří Šimsa, Jan Šimsa, vypomáhají zde Ctirad Novák, Jiří Novák, laický kazatel bratr Čápek, dr. Pokorný, Romana Špačková a donedávna sem přijížděli bratři Jiří Staněk, Josef Veselý, Jana Kalusová a jistě i další. O malou skupinku dětí v nedělní škole se nyní stará pět učitelů. Ti také s dětmi připravují vánoční hry, do kterých už po léta přibírají děti z vesnice. A tak se vánoční slavnost stává vlastně záležitostí celé obce. Pozvánky na ni jsou vyvěšeny nebo přicházejí do rodin účinkujících dětí. A určitě jako každý rok bude i při té letošní vánoční slavnosti na Štědrý den odpoledne evangelická modlitebna poněkud více zaplněna.. Mnohokrát jsem ji takto naplněnou viděla při pohřbech a také při několika krásných a slavnostních příležitostech. Namátkou jmenuji oslavu osmedesáti let sboru v červnu r. 2001 nebo seniorátní setkání rodin v roce 2004. To se částečně odbývalo také v místní Sokolovně a na hřišti. Členy sboru jsou ještě evangelíci z Kounic, Oslavan, Ivančic a Rosic a ze Zastávky. Spolu s administrátorkou spravuje sbor osmičlenné staršovstvo s kurátorem Pavlem Kadlecem z Kounic.

A nyní něco z minulosti. Sbor vznikl při velkém přestupovém hnutí v r. 1921, tehdy měl 58 členů, scházeli se v rodinách, později v Sokolovně. Kázával zde František Pokora z Nosislavi. Sbor se rozrůstal, a tak se v r. 1929 rozhodli postavit modlitebnu. Za neuvěřitelné obětavosti všech členů sboru, díky jejich finanční podpoře, pracovnímu úsilí, dále půjčkám a darům ze synodní rady stála za rok modlitebna za 132.000 K. Její otevření v červenci 1930 bylo slavnostní, za účasti vzácných hostů, mezi nimi jmenujme br. Václava Pokorného z Brna.

Samozřejmě vznikla potřeba stálého duchovního pro rozrůstající se sbor. Tím prvním byl v r. 1935 diakon Josef Procházka. Působil zde až do r. 1947, po něm vojenský kaplan Pavel Janeczek a od r. 1951 JUDr. Vladimír Míčan, čerstvý

absolvent bohoslovecké fakulty v Praze. Pro své kazatele vystavěl sbor menší domek vedle kostela již v r. 1938.

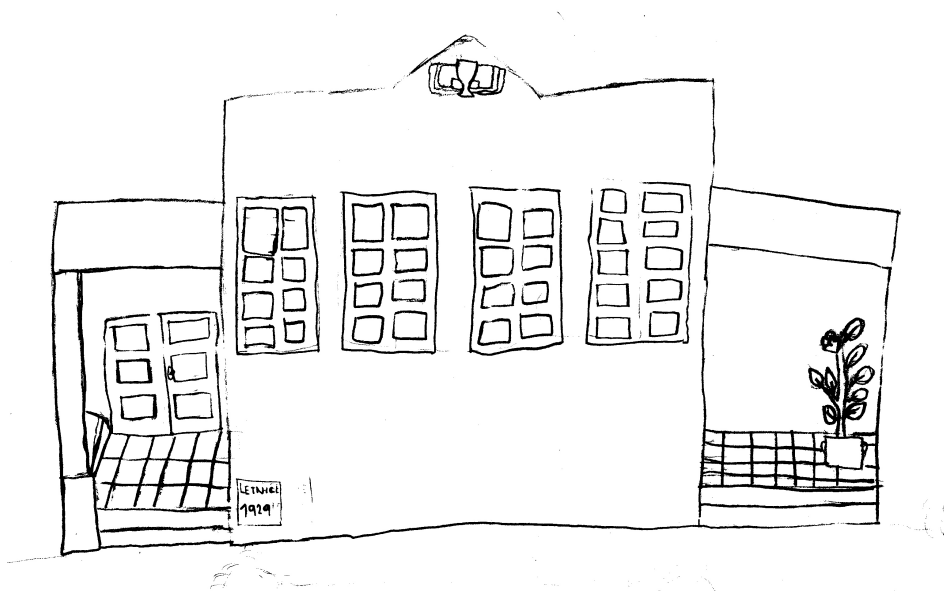
V r. 1956 byly Silůvky ustaveny samostatným farním sborem a rok na to sem přišel Jiří Staněk s rodinou. Komunistická zvláště jej pak v r. 1961 zbavila souhlasu, takže po něm přišel Oldřich Videman, v dalších letech zde sloužil dr. Jan Pokorný z brněnského sboru spolu s vikářkou Irenou Kalusovou, a až v r. 1969 nastoupil br. farář Zdeněk Navrátil, který zde působil až do r. 1993.

O tom všem krásně vypovídá Kronika sboru v Silůvkách. Z mnoha zápisů je patrná pokora, vděčnost za Boží pomoc a prosby, aby se Pán Bůh přiznával nadále k práci v tomto sboru. Zápisy končí rokem 1993, tedy odchodem br. Navrátila. Časem bude doplněna o období administrování a věříme, že i o další, novou etapu sboru, kdy, dá-li Bůh, bude sbor opět spravován kazatelem vlastním.

Staršovstvo sboru ČCE v Silůvkách totiž požádalo v listopadu 2006 synod o zřízení podporovaného kazatelského místa. Uchází se o ně členka sboru Martina Kadlecová, absolventka ETF UK, nyní ve vikariátu. Ve sboru žije, zná jej a ví, že je zde třeba systematické práce s dětmi a mládeží. Je k tomu nyní reálná příležitost, protože díky výhodné vzdálenosti od Brna se v obci usazují mladé rodiny. Je třeba rovněž obnovit a udržet práci v kazatelských stanicích v Ivančicích a Rosicích. Silůvecká modlitebna slouží příležitostně pro svatební či pohřební shromáždění i nečlenů sboru. Tím vším se otevírá prostor pro misijní působení faráře.

Takže sbor, který jsem se vám pokusila přiblížit, má nejen minulost a současnost, ale s Boží pomocí i nadějnou budoucnost.

Lída Marková



kresba Martina Kadlecová mladší

vánoční povídka

Stalo se v Hürtgenwaldu



Na Štědrý večer roku 1944 kdosi zaklepal na naše dveře. Netušili jsme, co zažijeme, ani že budeme svědky zázraku. Bylo mi tehdy dvanáct let. Žili jsme v malém domku v Ardenách, blízko německo-belgických hranic. Můj otec užíval tento domek už před válkou - když chodíval o víkendech na hony. Když bylo město Cáchy, kde jsme bydleli, čím dál víc bombardováno, rozhodl otec, že nás sem odstěhuje. On sám musel nastoupit k protiletce obraně v Monschau, pohraničním městě, vzdáleném asi 6 kilometrů.

„V lesích budete bezpečni,“ říkal mi. „Dobře se starej o maminku, teď už jsi skutečný muž.“

Před týdnem však začal generál polní maršál von Rundstedt poslední zoufalou ofenzívu této války. Právě zuřila ardenská bitva.

Když kdosi zaklepal, maminka honem sfoukla svíčky. Potom mě předešla ke dveřím a prudce je otevřela. Venku stáli před strašidelným pozadím zasněžených stromů dva muži v přilbách. Jeden z nich oslovil matku řečí, které jsme nerozuměli. Přitom ukazoval na třetího, který ležel ve sněhu. Maminka pochopila rychleji než já, že jde o Američany - o nepřátele!

Maminka stála mlčky, ruku na mém rameni, neschopna pohybu. Muži byli ozbrojeni a mohli si snadno vynutit vstup, ale ani se nehýbali a jen očima prosili. Raněný vypadal spíše jako mrtvý než živý. „Pojďte dovnitř,“ řekla konečně maminka. Vojáci vnesli svého kamaráda do domku a položili ho na mou postel.

Nikdo z nich neuměl německy. Maminka to tedy zkusila francouzsky. Touto řečí se jí podařilo trochu se dohovorit s jedním z mužů. Dříve než se ujala raněného, řekla mi: „Ti dva mají úplně zkrhlé prsty. Pomoz jim zout boty a přines kbelík sněhu.“ Za chvíli jsem jim už třel sněhem do modra promrzlé nohy.

Podsaditější, černovlasý, se jmenoval Jim. Druhý, vysoký a štíhlý, byl Robin. Zraněný kamarád Harry teď spal na mém lůžku. Byl bledý jako sníh venku. Vojáci ztratili svou jednotku a už tři dny bloudili lesem, hledali Američany a měli se na pozoru před Němci. Byli neholení, a přesto vypadali bez kabátů jako mladí výrostci. Maminka se podle toho k nim chovala.

„Běž a přines mi Hermanna,“ řekla mi. „A taky trochu brambor.“

To byla převratná změna v našem vánočním programu. Hermann (pojmenovaný po Hermannu Göringovi, kterému nebyla matka nakloněna) byl náš kohout, kterého jsme krmili několik týdnů v naději, že tatínek přijde na Vánoce domů.

Když se však ukázalo, že nepřijde, rozhodla se maminka, že Hermannovi daruje ještě několik dní života. Pro případ, že by se tatínek objevil na Nový rok. Ale teď se najednou rozhodla jinak. Hermann měl zrovna nyní splnit naléhavý úkol.

Zatímco jsem s Jimem pomáhal v kuchyni, staral se Robin o Harryho. Měl prostřelené stehno a skoro vykrvácel. Maminka roztrhala prostěradlo na pruhy a obvázala jimi ránu. Brzy se linula místností libá vůně pečeného kohouta. Zrovna jsem prostíral na stůl, když někdo znovu zaklepal. V domnění, že to budou další zbloudilí Američané, otevřel jsem bez váhání. Venku stáli čtyři muži v uniformách, které mi byly za pět válečných let moc dobře povědomé. Byli to němečtí vojáci - naši!

Hrůzou jsem úplně zdřevěněl. Vzdor svému mládí jsem znal zákon: kdo poskytne útulek nepřátelským vojákům, je vlastizrádce. Mohli jsme být proto všichni zastřeleni. Také maminka měla strach. Tváře jí zesinaly, přesto však vyšla ven a klidně řekla: „Radostné Vánoce!“ Vojáci jí rovněž přáli radostné Vánoce.

„Ztratili jsme svou jednotku a rádi bychom u vás zůstali do rána,“ vysvětloval velitel, poddůstojník. „Můžeme?“

„Samozřejmě,“ odpověděla matka se zoufalým klidem. „Můžete dostat i teplé jídlo, pokud tu co bude.“

Vojáci se usmívali a s rozkoší vychutnávali vůni, která k nim přicházela pootevřenými dveřmi.

„Ale,“ pokračovala energicky matka, „my zde máme ještě tři jiné hosty, na které se asi nebudete dívat jako na přátele.“ Její hlas zněl v té chvíli velmi tvrdě, tak jsem ji ještě nikdy neslyšel mluvit. „Dnes je Štědrý večer a zde se nestřílí!“

„Kdo je uvnitř?“ zeptal se příkře poddůstojník. „Američané?“

Maminka se zahleděla každému zvlášť do promrzlé tváře. „Poslouchejte,“ pravila pomalu. „Mohli byste být mými syny, stejně jako ti, co jsou uvnitř. Jeden z nich je těžce raněn a zápasí o život. A jeho dva kamarádi také zabloudili, jsou hladoví a unavení jako vy. V této noci,“ říkala důrazně poddůstojníkovi, „v této svaté noci nemyslíme na zabíjení.“

Poddůstojník na ni hleděl ohromen. Dvě tři nekonečné vteřiny vládlo mlčení. Maminka je radikálně ukončila: „Konec řečem,“ zatleskala. „Odložte si zbraně tamhle na dříví a pospěšte si, jinak vám ostatní všecko snědí.“

Čtyři vojáci mlčky odložili zbraně na bednu s dřívím v chodbě: dvě pistole, tři pušky, jeden lehký kulomet a dvě pancéřové pěsti. Mezitím se maminka rychle domluvila francouzsky s Jimem. Udiven jsem viděl, jak jí Američané odevzdávají své zbraně.

Když stáli Američané i Němci rozpačitě vedle sebe v naší světnici, byla maminka ve svém živlu. S úsměvem sháněla pro každého místo k sezení. Měli jsme jenom tři židle, ale mamincina postel byla dost veliká. Na ni se usadili vedle Jima a Robina dva z těch, kdo přišli později.

Matka nebrala v úvahu napjatou situaci a věnovala se dále vaření. Žel, Hermann se nezvětšil, a nám přibyli čtyři strážníci. „Honem,“ pošeptala mi, „dones ještě nějaké brambory a trochu ovesných vloček. Chlapci mají hlad, a když kručí v žaludku, bývá člověk vznětlivější.“

Zatímco jsem plnil spížírnu, slyšel jsem Harryho zasténat. Jeden z Němců si nasadil brýle a sklonil se nad prostřelenou nohou. „Jste saniták?“ zeptala se maminka. „Ne,“ odpověděl, „ale donedávna jsem studoval v Heidelbergu medicínu.“ Potom vysvětlil Američanům, jak se mi zdálo, plynulou angličtinou, že díky mrazu není Harryho rána infikována. „Jen ztratil moc krve,“ řekl mamince. „Teď“ potřebuje hlavně klid a vydatnou stravu.“

Napětí pomalu ustupovalo. Když jsem viděl vojáky sedět vedle sebe, připadali i mně příliš mladí. Heinz a Willi, oba z Kolína nad Rýnem, byli teprve šestnáctiletí. Třiadvacetiletý poddůstojník byl z nich nejstarší. Ten také vytáhl z chlebníku láhev červeného vína a Heinz zase bochník chleba, který maminka rozkrájela na krajíčky. To vše mělo přijít na stůl. Z vína maminka trošku odlila - „pro raněného“.

Potom pronesla modlitbu před jídlem. Viděl jsem, že měla v očích slzy, když vyslovila známá slova: „Přijď, Pane Ježíši, a buď naším hostem...“ A když jsem se pokradmu podíval na unavené vojáky, byly vlhké i jejich oči. Byli v tuto chvíli zase jen chlapci, jedni z Ameriky, druzí z Německa, všichni vzdáleni od svých domovů.

Kolem půlnoci vykročila maminka ke dveřím a pobídla nás, abychom šli s ní a vyhledali na obloze betlémskou hvězdu. Kromě Harryho, který pokojně spal, stáli jsme v této chvíli ticha všichni vedle ní. Při pohledu na Siria - nejjasnější nebeskou hvězdu - byla válka pro každého z nás velice daleko, skoro jsme na ni zapoměli.

Naše privátní příměří pokračovalo i příští ráno. Harry byl už viditelně zdatnější. Maminka mu připravila z našeho posledního vajíčka, ze zbytku vína a trošky cukru posilující nápoj. My ostatní jsme jedli ovesné vločky. Potom jsme zhotovili ze dvou holí a z mamincina ubrusu pro Harryho nosítka.

Poddůstojník - skloněn nad Jimovou mapou - Američanům ukázal, jak se dostanou zpátky ke svému útvaru. Bylo až překvapivé, jak ve válečném zmatku byli němečtí vojáci dobře informováni o postavení vojsk. Položil prst na potok a řekl: „Jděte podle něj proti proudu a setkáte se se svou první armádou, která se tam znovu formuje.“ Budoucí lékař překládal jeho řeč do angličtiny.

„Proč ne do Monschau?“ zeptal se Jim.

„Propána krále, jen to ne,“ zvolal poddůstojník. „Monschau jsme zase dobyli zpět“.

Maminka vydala všem jejich zbraně. „Chlapci, buďte opatrní!“ řekla. „Moc si přeji, abyste se všichni vrátili tam, kam patříte: domů. Bůh vás všechny opatruj!“

Němci si podali s Američany ruce, a pak jsme se za nimi dívali, až zmizeli v dálce - obojí v opačném směru.

Když jsme se vrátili do domku, přinesla maminka starou rodinnou bibli. Díval jsem se jí přes rameno. Bible byla otevřena u místa, kde je zapsána zvěst o narození v Betlémě a o příchodu mudrců od východu, kteří přišli a přinesli děťátku své dary. Maminčin prst klouzal pomalu po řádku:

A ONI JINOU CESTOU SE VRÁTILI DO SVÉ ZEMĚ.“

Fritz Vinckem

Z knihy Advent – vánoční doba od Marie Mléčkové a Ludmily Svobodové.
Film Tichá noc na námět této povídky bude vysílán v ČT1 23.12.2006 v 16.25.

bude

Alianční týden modliteb

Den	Místo	Pořádá	Kázání
Neděle	7.1. Opletalova 6	SKC	Eva Matějková, CČSH
Pondělí	8.1. Lidická 79	ČCE	Rostislav Staněk, CB
Úterý	9.1. Smetanova 20	BJB	Jiří Gruber, ČCE
Středa	10.1. Kounicova 15	CB	Pavel Coufal, BJB
Čtvrtek	11.1. Pellicova 6	ČCE	Rostislav Toman, SKC
Pátek	12.1. Botanická 1	CČSH	Jiří Malý, ČCE
Sobota	13.1. Šámalova 15	KřSb	František Apetauer, AC
Neděle	14.1. Životského 10	AC	Jiří Krejčí, KřSb

Shromáždění se konají vždy v 18 hodin.

Ekumenická bohoslužba Slova u Jakuba

Na úterý 23. ledna v 19 hodin připravilo šest církví společnou bohoslužbu Slova v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů. Již od podzimu se pravidelně schází skupina kazatelů a společně připravují kázání na Žalm 23. Každý dostal na výklad svého verše 3 - 4 minuty a text předchozího výkladu, aby měl kde navázat. Vzniklo tak společné dílo, při němž si uvědomíme, co všechno nás spojuje, ale i to, v čem se můžeme navzájem obohatit. Srdečně Vás zveme ke slyšení Slova, modlitbám a společnému zpěvu.

Bohoslužby pro mládež

Po zdařilém muzikálu Ester vyzvalo staršovstvo sboru Brno I mládež, aby občas připravila hudební doprovod bohoslužeb způsobem, který je jí vlastní. Protože bychom rádi vyzkoušeli zvukovou aparaturu v novém sále na Opletalově, přesuneme výjimečně nedělní bohoslužby z Červeného kostela na faru. V neděli 21. ledna v 10 hodin vás tedy zveme na rytmické bohoslužby

Plán sborových akcí na rok 2007 – Brno I

2. – 3. března	víkendový pobyt pro mládež a konfirmandy v Daňkovicích
11. března	společné bohoslužby se sborem CB Betanie v BK
25. března	sborové shromáždění v ČK
22. dubna	zájezd do Vídně
20. května	skautské bohoslužby



z historie

Evangelická modlitebna v Brně na Lochenberku

V několika historických knihách o Brně lze objevit zprávu, že v letech 1610 až 1613 se konaly evangelické bohoslužby v modlitebně, které se říkalo na Lochenberku. Bylo to období silící protireformace, která předcházela násilnému ukončení náboženské tolerance po roce 1620. Protireformační zápas se odehrával hlavně v královských městech, a tedy i v Brně, neboť šlo o zájem císaře i olomouckých biskupů. Katolickou misíí byli pověřeni jezuité a později také kapucíni. Město tehdy obývali většinou Němci luterského vyznání a jako bohoslužebný prostor jim sloužil jakubský kostel, který užívali společně s katolíky. V některých letech tam dokonce byli jen luterští kaplani. V období, o kterém píšeme, však už měl už plně katolickou správu.

Ale vraťme se k evangelické modlitebně na Lochenberku. Rudolf II. postoupil v těchto letech Moravu svému bratru Matyášovi, který se ústně zaručil poskytnout evangelíkům jistou míru náboženské svobody. Jeho mandát, i když jen ústní, však nebyl dodržován. Přesto konali brněnští evangelíci bohoslužby od počátku roku 1610 v soukromých domech.

Pan Ondřej z Puchheimu zakoupil od Ondřeje Zeydla na tehdejším předměstí u Pekařské nebo na Pekařské ulici (která byla v 17. století rozdělena na čtyři ulice) bez povolení městské rady dva sousední domy, a to Lochenberk a Finkenstein. V těchto domech se konaly soukromé evangelické bohoslužby, které však byly hojně navštěvovány brněnskou evangelickou veřejností. Byla tam také škola, kde se učilo mimo jiné luterskému i kalvínskému katechismu. Musíme dle pramenů přiznat, že ve městě docházelo k občasným potyčkám mezi evangelickými žáky z Lochenberku a jezuitskými studenty. Díky anonymnímu „zpravodaji“ se dovídáme, že si evangelická obec pořídila při obou domech pana z Puchheimu jakousi velkou stodolu (modlitebnu JN), oltář, kazatelnu a stolice (lavice JN), a to vše obehnali zdí.

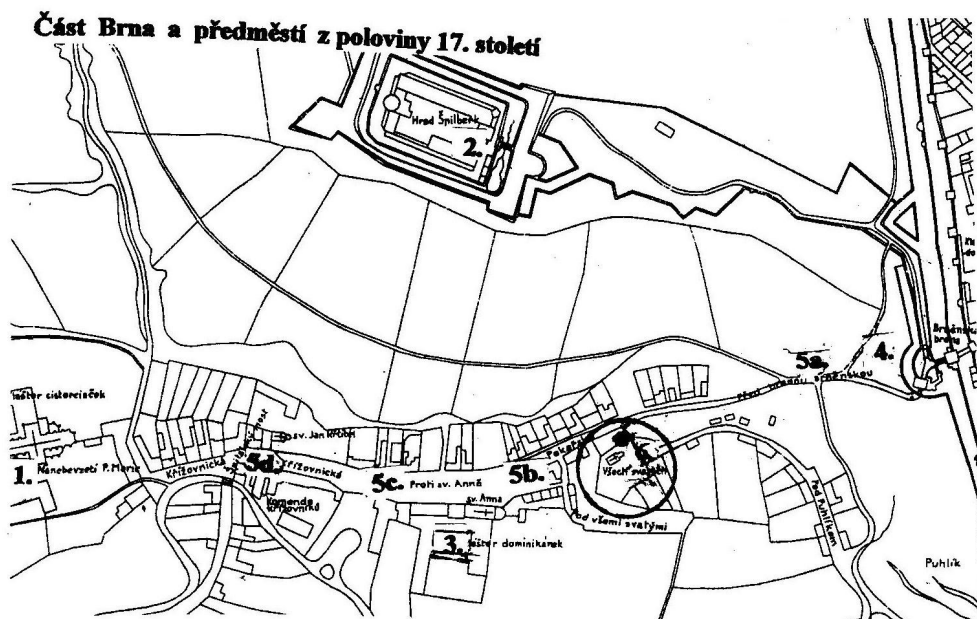
„Evangelíci dovedli mezi sebou dle odhadů vybrat 1200 tolarů na přestavbu domů a další částky na predikanta (kazatele JN), kantora a varhaníka. Každou neděli konají sbírky a vždy vyberou značné částky“.

Dokonce máme zprávu i o sňatku lochenberského kazatele počátkem června 1612 v domě pana z Drnovic. Jinde se píše, že pan Ondřej dostává ročně od evangelické obce na exercicie 1000 zlatých a kazatel 300 zlatých kromě stolových poplatků. Víme také, že kazatel veřejně křtil a podával ve městě i na předměstí večeři Páně, pohřbíval mrtvé a kázal nad nebožtíky. Nejvíce dráždil tehdy již katolickou městskou radu společný zpěv luterských písní při průvodu městem. (Mnozí z nás si možná vzpomenou, jak společný zpěv při pohřbech vadil i představitelům minulého režimu, podobně jako výzva ke společné modlitbě Páně.) Naopak evangelíci byli nuceni chodit na průvody Božího těla. (Něco podobného známe z dřívějších povinných prvomájových průvodů.) Lochenberský kazatel kázal někdy i v kostele v Líšni, která byla v té době evangelická. Po zákazu nekatolických pohřbů v královském městě Brně pochovávali pak evangelíci své zesnulé v Líšni a v nekatolických Řečkovících.

Pan Ondřej z Puchheimu (někde z Pucheimu) se stal terčem množství útoků. Zemský hejtman Karel starší ze Žerotína jej hájil, jak se dalo, vždyť i on konal ve svých domech v Brně a v Olomouci soukromé bratrské bohoslužby a nikomu nebránil v účasti. Někdy byly konány soukromé bohoslužby i v domech jiných pánů. Boj o Lochenberk byl vlastně zápasem mezi Žerotínem a olomouckým biskupem Dietrichštejnem. Nakonec skončil tak, že rytíř z Puchheimu byl 16. října 1613 donucen slíbit, že zastaví evangelické bohoslužby, a tak nekatolíci přišli o své bohoslužebné místo i školu. Kardinál František Dietrichštejn si počítal za zvláštní zásluhu, že vykořenil v Brně nekatolickou bohoslužbu, ale nebylo to navždy.

V době stavovského povstání sloužil opět jakubský kostel pro konání evangelických bohoslužeb a jezuitský kostel připadl Českým bratrům, ale to už je jiná kapitola.

Jiří Novák



Legenda: 1. Starobrněnský kostel a klášter, 2. Špilberk, 3. Klášter a kostel sv. Anny (nyní areál fakultní nemocnice u sv. Anny) 4. Brněnská brána 5a. Před Brněnskou bránou, 5b. Pekařská, 5c. Proti sv. Anně, 5d. Křížovnická (5a-d. nynější Pekařská ulice) 6. Lochenberk (kopec u Pekařské), tam byly kromě kostela Všem svatých dva domy rytíře O. z Puchheimu a to Lochenberk a Finkenstein, kde se scházela v letech 1610 až 1613. evangelická obec.

lidé ve sboru

Brno I

1.1. Vojtěch Prudík	10 let
10.1. Zdeněk Churý	82 let
11.1. Vladimíra Syrovátková	10 let
13.1. Gabriela Lošanová	30 let
15.1. Pavel Lukl	90 let
16.1. Pavel Klobása	50 let
16.1. Růžena Kotasová	80 let
18.1. Ludmila Burešová	86 let
18.1. Jiří Prikner	50 let
18.1. Veronika Zezulová	88 let
20.1. Olga Nekudová	83 let
21.1. Dobromila Trněná	82 let
23.1. Miloslava Smetanová	84 let
30.1. Libuše Tomášková	85 let

Brno II

1. 1. Vlasta Svobodová	77 let
4. 1. Věra Svobodová	70 let
5. 1. Věra Herčíková	86 let
8. 1. Vlasta Horáková	81 let
12. 1. Růžena Albrechtová	83 let
12. 1. Dagmar Hádková	78 let
13. 1. Františka Kolínská	86 let
13. 1. Miloslava Štěrbová	70 let
14. 1. Ing. Josef Prudký	80 let
14. 1. Růžena Bílková	96 let
14. 1. Augusta Rakovská	82 let
15. 1. Naděžda Šebestová	76 let
17. 1. Zdeňka Čurdová	91 let
17. 1. Alena Havířová	81 let
18. 1. Jaroslava Hájková	85 let
19. 1. Jindřiška Tršová	86 let
21. 1. Anežka Fidrmucová	83 let
23. 1. Květoslava Hanáková	82 let
27. 1. Růžena Novotná	70 let
28. 1. Darina Marková	92 let
28. 1. Milan Melichar	84 let
28. 1. Vladimír Vláčil	77 let
29. 1. Marie Sýkorová	84 let
30. 1. Wanda Meluzínová	82 let
31. 1. Hana Pavlovská	78 let
31. 1. Josef Janča	77 let



Rozloučili jsme se:

Brno I: 27.11. Jarmila Sláviková, nar. 1922
15.12. Marie Opletalová, nar. 1912

Brno II: 24.11. MUDr. Albína Ningerová, nar. 1913

Kolekta 2. neděle po Vánocích

Milostivý, věčný Bože, daroval jsi tomuto světu ve svém Synu plnost spasení. Prosíme tě, učiň, abychom po všechny dny nového roku rostli ve víře, lásce a naději.

Pro Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

dětský koutek

Vánoce

Mládež a děti našeho sboru odpovídaly na otázku: Co si představíš, když se řekne Vánoce?

- Narození Pána Ježíše, dárky, stromeček, koledy, zima a sníh. (Barbora, 8 let)
- Dárky, stromek a nejlepší večeře celého roku. (10 let)
- Koledy, dárky, zmatek, nové věci, Betlém, sníh, bramborová kaše s řízkem (Anežka, 10 let)
- Dárky, vánoční stromeček a narození Pána Ježíše. Sníh a samé cukroví. (František, 9 let)
- Světlo, zelená, bílá a červená barva, stres, příliš mnoho lidí, jehličí, ticho, slunce, vánoční písně, spousta jídla, radost. A myslím si, že je rozdíl mezi tím, když „se řekne Vánoce“ a tím, když Vánoce přímo zažíváme... (Eva, 20 let)
- Záleží na tom, jak moc do hloubky se nad tím zamyslím. Úplně první mě napadla fotka, jak sedím ve věku asi tří let pod ozdobeným stromečkem. Po hlubším zamýšlení musím říct, že teď si na Vánocích nejvíce užívám společenství s rodinou, zpívání apod. (Jana, 23 let)
- Momentálně se mi vybavila nástěnka, na které byl zajímavý plakát. Stálo na něm něco v tom smyslu, že advent jako příprava na Vánoce se dá přirovnat k těhotenství. To je přece taky čekání na příchod něčeho nového, krásného. Takže Vánoce jsou pro mě vyvrcholením něčeho krásného. Jsou tím dlouho očekávaným dítětem, možná v této době spíše jeho připomínkou. Vánoce jsou chvílí příchodu něčeho krásného. Naneštěstí ne všichni lidé (někdy i křesťané) si neumí určit, co z toho, co se k Vánocům pojí, je to očekávané „krásné dítě“. Pro někoho to je nakupování a spousta dáreků, případně plný stůl a štědrovečerní večeře. A tak nám pomalu opravdový smysl Vánoc překrývají vánoční reklamy pro „správné prožití Vánoc“. Tak, a při této dlouhé úvaze jsem dospěla k tomu, že při vyslovení slova Vánoce se mi vybaví to, jak lidé neví, co vlastně slaví, a to, že aspoň já bych to vědět mohla. (Alžběta, 15 let)

Vánoce slaví i ti, kdo v Boha nevěří a Pána Ježíše neznají. Nemohla jsem nikdy pochopit, že Vánoce slaví i ateisté. Říkají tomu svátky pokoje, radosti, rodiny. Ale připomínáme si narození člověka – Božího syna Ježíše.

Ježíš je Božím darem nám lidem. A podle tohoto příkladu si i lidé o Vánocích dávají dárky. Každý dárek o leccem vypovídá. Hlavně o tom, jak ti na obdarovaném záleží, jak ho znáš, jak na něho myslíš. A to se týká jak dáreků kupovaných, tak i vyráběných. Nejpůsobivější dárky se ale nedají ani koupit, ani vyrobit: to, jak se na mámu, tátu, brášku nebo sestru či kamaráda díváš, jak se usměješ, jak pomáháš, jak spolupracuješ, jak umíš poznat, co je druhému příjemné, co potřebuje. Je to zadarmo, ale stojí to za námahu, musíš zapracovat na sobě. Ale stojí to za to! Bude s vámi přebývat pokoj a radost – nejen o Vánocích.

Námět z časopisu Kroky - www.kroky.cz vybrala Katka Cahlíková

ze staršovstva

Brno I

V úvodu schůze bylo s uspokojením hodnoceno sborové odpoledne s bratrem Danem Hellerem a prosincové nešpory, které kromě duchovního a hudebního zážitku přinesly také nemalou částku jako dar brněnské Diakonii. Staršovstvo vyslechlo zprávu o přípravách ekumenických setkání v lednu a schválilo termín sborového shromáždění 25. března 2007. Sborový rozhovor v únoru bude věnován islámu. Byla podána zpráva o průběhu kurzů Alfa a přípravě navazujících setkání s těmi, kteří projeví zájem stát se členy sboru. Staršovstvo schválilo koupit nové kopírky a proplacení cesty skupině mládeže do Prahy na festival křesťanských divadel. Bratr kurátor referoval o konventu a nabídce uspořádat sborový zájezd do Vídně 22. dubna. Kuratorium Blažkova zvolilo novým předsedou bratra Pavla Bureše. Poděkování staršovstva sestře Stratilové, která se mnoho let starala o prodej časopisů v Betlémském kostele, napíše bratr kurátor. Stavební komise referovala o problémech s kanalizací v nájemní části sborového domu. Jiří Gruber

Brno II

Patří vánoční stromek do Blahoslavova domu? To byla kupodivu až poslední otázka, na niž staršovstvo znovu hledalo patřičnou odpověď na prosincové schůzi. Advent jsme letos začali službami Božími s dětmi a chystáme se jej také týmž způsobem 24. prosince uzavřít. Snad i kvůli dětskému prvku našich shromáždění se častá vánoční ozdoba – stromek - namnoze jeví jako patřičný v neromantickém prostoru našeho kostela. Předtím však staršovstvo projednalo celou řadu dalších námětů. Spolu se sborem Brno I jsme hotovi pomoci sboru v Rovečném v jejich tísnivé hospodářské situaci půjčkou ze společných prostředků. - Očekávané výsledky hospodaření našeho sboru v končícím roce a náčrt rozpočtu na rok příští byly pro jednání staršovstva přehledně připraveny, letos již v údajích odpovídajících tomu, že sbor vede o svém hospodaření podvojně účetnictví.

Podrobně bylo potřeba zabývat se výhledem na činnost sboru ve vánoční a novoroční době a v měsíci lednu. Po řadě let se znovu připojíme ke shromáždění aliančního týdne modliteb. V lednu se také v Blahoslavově domě setkají vikáři ČCE k dvoutýdennímu kursu a Diakonie ke vzdělávání svých pracovníků. Vzápětí má Blahoslavův dům posloužit (a doufáme, že k dobrému) bratřím a sestrám z Církve adventistů sedmého dne. Jaroslav Vítek

Brno - Židenice

Židenické staršovstvo zasedalo 6. prosince a jednalo znovu, tentokrát již v jasnějších obrysech, o ozvučení modlitebny, aby se aspoň poslechem mohli bohoslužeb zúčastnit také rodiče, kteří do kostela přišli s malými dětmi (pořídíme za pomoci a příspěví manželů Příkrylových též vhodnější reprodukcí zařízení vlastního kostela). – Dále byla na programu organizace jáchymovského setkání s partnerskými sbory (Göttingen, ev. i Chemnitz), jinak jsme projednávali obvyklou sborovou operativu. Za zmínku stojí rozhovor z bodu „Různé“ – nové a patrně lepší pojetí sborových oznámení a jejich propojení s obsahem přímluvné modlitby. Jana Nechutová